

Πραγματικότητα και φαντασία...στό Άποστολικό έργο...

Ίστορικά τό πρῶτο κήρυγμα περί τοῦ Θεανθρώπου ἀκούστηκε στό Καμερούν πρίν 139 χρόνια...οἱ πρῶτοι Ἱεραπόστολοι ἦταν Προτεστάντες (1870-1880) λίγα χρόνια μετά ἔφθασαν καί οἱ Καθολικοί Ἱεραπόστολοι (1890)... Ἡ παρουσία τῶν Ὁρθοδόξων μεταναστῶν ξεκινᾷ στίς ἀρχές τοῦ 1900, ὅποταν ξεκινοῦν σιγά-σιγά λατρευτικές συνάξεις ἀπό περιοδεύοντες Ἱερεῖς τοῦ Πατριαρχείου σέ σπίτια διαφόρων Ἑλλήνων ἤ σέ ναοούς ἄλλων ὁμολογιῶν παραχωρημένων γιά τίς μεγάλες ἑορτές καί μόνον. Ἡ συγκρότησις, τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων θά γίνει πολύ ἀργότερα μέ πρωταρχικό σκοπό τήν δημιουργία τόπων λατρευτικῶν συνάξεων-ἐκκλησιῶν. Ἔτσι στά 1953 θά ἀνεγερθοῦν δύο περικαλλέστατοι ναοί, στό Γιαουντέ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καί στήν Ντουάλα τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου & Ἑλένης καί ἀργότερα δύο ἰδιωτικά παρεκκλήσια -(Τῶν Παμεγγίστων Ταξιαρχῶν καί τοῦ Ἁγίου Γερασίμου)- στήν πόλη Κονζάμπα μέσα σέ Ἑλληνικές ἰδιοκτησίες.

Οἱ δύο μεγάλοι Ναοί -(τοῦ Γιαουντέ καί τῆς Ντουάλα)-φτιαγμένοι γιά τήν ἐξυπηρέτησι τῶν συνεχῶς αὐξανομένων Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων θά ξεκινήσουν ἕνα «**σιωπηλό κήρυγμα**» περί τῆς ὑπάρξεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μέσα σέ ἕνα περιβάλλον, ὄχι τόσο εὐνοϊκό ὅπου, γινόταν ἕνας ἀγῶνας δρόμου μεταξύ Ρωμαιο-Καθολικισμοῦ καί Προτεσταντισμοῦ γιά τήν κατάκτησι τῆς πλειοψηφίας. Ἡ παρουσία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι ἀμελητέα καί ἄνευ κινδύνων γιά τά δύο μεγάλα αὐτά ρεύματα καθ' ὅσον δρᾷ ἐντός τῶν τειχῶν τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων. Χωρίς νά λείπουν καί κάποιες στιγμές πολεμικῆς.

Αὐτή ἦταν ἡ ἀρχή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τοῦ Καμερούν.

Σήμερα ὑπάρχουν περισσότερες ἀπό 110 προτεσταντικῆς προελεύσεως ὁμολογίες καί πάνω ἀπό 60 ἐλεύθερες ἐκκλησίες πού λειτουργοῦν κατά τό λειτουργικό τυπικό τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἀλλά διαχωρίζονται μέ φανατισμό μερικές φορές ἀπό τήν Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία. Στίς προτεσταντικῆς προελεύσεως ὁμολογίες ἐπικρατεῖ μιά συνεχῆς διαίρεσις καί δημιουργία νέων μορφῶν προτεσταντισμοῦ, μέ τήν ταχύτητα τῆς «**κυτταροδιαίρεσεως**» κατά τήν δημιουργία ἑνός ὀργανισμοῦ, ἔτσι πολλές φορές καί στά ὄρια μόνο μιᾶς πόλεως συναντοῦμε μιά σειρά 40-50 μορφῶν προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν μερικές ἐκ τῶν ὁποίων δέν εἶναι δυνατόν νά τίς βρεῖ κανένας σέ κάποιο ἐπίσημο ἀντιαιρετικό κατάλογο. Ἐπίσης στήν ἴδια πόλη μπορεῖ νά ὑπάρχουν καί πάνω ἀπό 10 «**ἐλεύθερες ἐκκλησίες**». Ὅλες αὐτές οἱ «**ἐκκλησίες**» εἶναι ἡ νόμιμες ἢ ὑπάρχουν στήν ἀνοχή τῆς κρατικῆς ἐξουσίας.

Στά μεγάλα ἀστικά κέντρα ὑπάρχουν δορυφορικές τηλεοπτικές ἀναμεταδόσεις τουλάχιστον ἀπό 3 μεγάλα κανάλια τῶν «**ἀναγεννημένων πεντηκοστιανῶν**» ἀπό Ἀμερική, Ν. Ἀφρική καί Νιγηρία μέ κοινές ὥρες ἀναμεταδόσεων τῶν λεγομένων «**θεραπευτικῶν συνάξεων**». Αὐτές οἱ τηλεοπτικές ἀναμεταδόσεις εἶναι ἕνας ἄλλος σημαντικός παράγοντας τοῦ **σαρωτικοῦ** πολλαπλασιασμοῦ τῶν προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν. Πολλοί θέλοντας νά μιμηθοῦν αὐτές τίς «**θεραπευτικές συνάξεις**» καί γιά βιοποριστικούς λόγους δημιουργοῦν δικές τους «**πεντηκοστιανές ἐκκλησίες**» καί γιά νά προσελκύσουν ἢ θηρεύσουν πιστούς ἀπό ἄλλες ὁμολογίες χρησιμοποιοῦν κάθε θεμιτό -(καί πολλές φορές)- καί ἀθέμιτο μέσον. Οἱ «**ἐλεύθερες ἐκκλησίες**» Ρωμαιοκαθολικοῦ λειτουργικοῦ τυπικοῦ εἶναι κατά βάση δημιουργήματα τῆς ἀναγκαστικῆς ἀγαμίας τοῦ κλήρου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας καί τῆς φιλαρχίας διαφόρων πρώην Ἀφρικανῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Κληρικῶν.

Κάτι ὅμως πού θά πρέπει νά ἐπισημανθεῖ εἶναι τό γεγονός ὅτι, οἱ «**πιστοί**» αὐτῶν τῶν ὁμολογιῶν μποροῦν νά εἶναι συγχρόνως πιστοί τριῶν ἢ τεσσάρων ἢ καί περισσότερων «**ὁμολογιῶν**» καί συγχρόνως καί Ρωμαιοκαθολικοί!...

Ἐπειδή γιά τήν πραγματικότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας αὐτές οἱ μορφές «**παραλλήλου πίστεως**» καί «**παραλλήλου ἐντάξεως**» σέ περισσότερα ἀπό ἕνα «**θρησκευτικά σώματα**», εἶναι ἀπαράδεκτες καί σάν φαινόμενα σπανιότατες στόν δικό μας χώρο, γιά τόν λόγο αὐτό ἀδυνατοῦμε νά συλλάβουμε τήν παρουσία καί τήν λειτουργία ἑνός τέτοιου φαινομένου. Πράγμα πού ἐκ πρώτης ὄψεως, συνεπάγεται καί τήν δυσκολία –ἀδυναμία νά ἀντιμετωπίσουμε, ποιμαντικά, αὐτό τό φαινόμενο πού ἄλλωστε δέν ἀποτελεῖ καί τόν κύριο ἄξονα αὐτῆς τῆς γραφῆς. Προφανῶς εἶναι φαινόμενο καί θέμα καθαρά κατηχητικῆς παιδείας... Πράγμα πού μᾶς ὀδηγεῖ στήν ὑπόνοια ὅτι οἱ πρώτες Ἱεραποστολικές προσπάθειες στό Καμερούν δέν ἀκολούθησαν μιά ξεκάθαρη καί συστηματική πορεία ἢ ἔγιναν μέ τέτοιο τρόπο πού δέν ξεκαθάρισαν τόν ρόλο τους. Παράλληλα σέ κάθε γειτονιά, κάθε συνοικία τῶν μεγάλων πόλεων θά βρεῖ, κάποιος περιηγητής, ταμπέλες καί σήματα-σύμβολα πού προσδιορίζουν τήν κατοικία- ἔδρα καί τόν βαθμό τοῦ τοπικοῦ ἀρχηγοῦ ἢ βασιλιᾶ καθώς ἔχουμε παραδοσιακές ἀρχαῖες καί νεότερες «**ἀρχηγίες**», φαινόμενο κατ'ἐξοχήν σύνηθες σέ κάθε χωριό τῆς ὑπαίθρου. Ὁ ρόλος τῶν τοπικῶν ἀρχηγῶν εἶναι πολύ σημαντικός γιά τήν ἐπίλυση τῶν ἐνδοφυλετικῶν οἰκογενειακῶν διαφορῶν, γιά τήν κάθε ἐπροσώπηση τῆς φυλῆς καί τοῦ συγκεκριμένου συνόλου τῆς γειτονιάς-συνοικίας-χωριοῦ. Οἱ Τοπικοί Ἀρχηγοί-«**οἱ Σέφ**»- καί οἱ Βασιλεῖς-«**Λαμιντό**»- εἶναι φορεῖς τῆς «**ἰδιαίτερης πολιτιστικῆς παραδόσεως**» τῆς φυλῆς καί τοῦ «**Παραδοσιακοῦ δικαίου**» μέρος τοῦ ὁποίου ὑπάρχει στό Σύνταγμα τοῦ Κράτους καί ἐμπεριέχεται στό Ἀστικό δίκαιο.

Δέν πρέπει λοιπόν νά ὑποτιμᾶμε τόν κοινωνικό ρόλο τῶν τοπικῶν ἀρχηγῶν, οἱ ὅποιοι θεωροῦνται –καί εἶναι- οἱ θεματοφύλακες τῆς «**Ἀφρικανικῆς ταυτότητος**» τῆς φυλῆς καί τοῦ πολυφυλετικοῦ ἔθνους καί δέν πρέπει αὐτό νά τό ξεχνᾶμε διότι κάθε εραποστολική μας προσπάθεια δυστυχῶς καί ἀναπόφευκτα περνάει μέσα καί ἀπό αὐτά τά κοινωνικά «**γρανάζια**» καί καθορίζεται κατά μεγάλο μέρος ἀπό τήν ἐντύπωση πού θά σχηματίσει γιά τό ἔργο μας ὁ τοπικός ἀρχηγός.

Ἐνας παραδοσιακός ἀρχηγός συνήθως ἀκολουθεῖ καί σέβεται τά παραδοσιακά Ἀφρικανικά θρησκευτά καί συγχρόνως –(σέ δεύτερη μοίρα)- μπορεί νά εἶναι καί χριστιανός ἀλλά αὐτό θά ἔρχεται πάντα δεύτερο καί ὄχι οὐσιαστικό. Γιά νά κατανοήσουμε τόν ρόλο τους καί τήν οὐσιαστική ἐμπλοκή τους στό ἔργο μας θά ἀναφέρω τό πιό ἀπλό παράδειγμα: Μέσα στήν διάρκεια τοῦ ἔτους γίνονται ἀπό τίς διάφορες φυλές διάφορες ἑορτές καί τελετές. Ἄν προτρέψουμε τόν κόσμο νά μήν συμμετάσχει στήν α' ἢ β' παραδοσιακή τελετή διότι ἐμπεριέχονται στοιχεῖα ιαμονολατρείας, τότε ὁ κόσμος θά ἀκολουθήσει ὄχι τήν συμβουλή μας ἀλλά τό κάλεσμα τοῦ Παραδοσιακοῦ Ἀρχηγοῦ... Τό ἴδιο θά γίνει καί στήν περίπτωση κάποιου κηδεῖας... ὁ ἀρχηγός θά καλέσει τά μέλη τῆς οἰκογενείας νά τελέσουν καί τίς παραδοσιακές ἐξορκιστικές τελετές μετά κάθε χριστιανική τελετή-(ἰδίως ἄν ὁ ἀποθανῶν-οὐσα πέθανε ἀπό βίαιο ἢ αἰματηρό θάνατο ἢ ἀτύχημα).

Οἱ φυλές πού περιεκλείστησαν, κατά τήν δημιουργία τῶν συνόρων τοῦ Καμερούν τήν Ἐποχή τῆς ἀποικιοκρατίας φθάνουν τίς 220 ἐνῶ μέρη-τμήματα διαφόρων φυλῶν του ὑπάρχουν καί στά γειτονικά κράτη. Γιά τόν λόγο αὐτό ὑπάρχει καί ἡ ἀποδοχή κάθε ἰδιαιτήρας πολιτιστικῆς καί θρησκευτικῆς παραδόσεως ἀπό τήν μεριά τοῦ Κράτους ὅταν αὐτή δέν θίγει βασικές ἀνθρωπιστικές καί πολιτικές ἀρχές (π.χ. τό Κράτος δέχεται τίς παραδόσεις τοῦ γάμου, τῆς προίκας, τῆς κηδεῖας ἀλλά ἀπορρίπτει τά τῆς μαγείας-μαντικῆς, τίς τελετές τίς ἐνηλικιώσως, νεκροφαγίας, ἀνθρωποθυσιῶν κ.λ.π. πού κυριαρχοῦσαν παλαιότερα σέ κάποιες φυλές..).

Μιλᾶμε γιά Πατριαρχικές φυλές καί γιά νά κατανοήσουμε καλύτερα τί σημαίνει αὐτό πρέπει νά ἀντικαταστήσουμε τήν λέξη φυλή μέ τήν λέξη οἰκογένεια σέ ὅλα τα ἐπίπεδα. Οἱ δέ ἐπιμέρους οἰκογένειες θά πρέπει νά κατανοηθοῦν σάν μέλη τῆς μεγάλης οἰκογένειας-φυλῆς.

Είναι δέ πολύ σημαντική αυτή ή τοποθέτηση διότι πάντα έχουμε κατά νου τό οικογενειακό μοντέλο τής Εϋρώπης.

Οί σχέσεις τών μελῶν μιᾶς φυλῆς εἶναι σχέσεις ὄχι μόνον αἵματος ἀλλά καί οικογενειακές σχέσεις, ἔτσι ὅταν ἕνας Ἀφρικανός λέγει: «ὁ ἀδελφός μου» δέν ἐννοεῖ πάντα τόν ὁμομήτριο ἀδελφό ἀλλά τόν συγχωριανό του καί τόν ὁμόφυλό του, ὅταν λέει «ὁ πατέρας μου» δέν ἐννοεῖ πάντα τόν βιολογικό του πατέρα ἀλλά ὅποιονδήποτε θεωρεῖ καί σέβεται σάν πατέρα δηλ. τόν θεῖο του, ἕναν συγχωριανό του ἢ κάποιον εὐεργέτη του.

Δεδομένης τώρα, τῆς «**μονογαμικῆς**» ἀλλά καί «**πολυγαμικῆς**» δομῆς τῆς Ἀφρικανικῆς οικογενείας, τῆς «**ἐλευθερογαμίας**» πού ἔχει σάν ἀποτέλεσμα τήν παρουσία καί ἀποδοχή τῆς «**μονογονεϊκῆς**» οικογενείας, τήν ἀποδοχή τῆς «**ἀγάμης**» καί πολλές φορές «**πολυ-συλλεκτικῆς**» μητέρας ἢ «**οἰκογενείας ἐτεροθαλῶν ἀδελφῶν**», τῆς υἰοθεσίας τῶν τέκνων τῆς συζύγου ἐκ μέρους τοῦ συζύγου- (σημειωτέον ὅτι οὐδεὶς Ἀφρικανός δέν ρισκάρει νά παντρευτεῖ γυναῖκα πού δέν ἔχει ἀποδείξει ἔμπρακτα ὅτι, μπορεῖ νά κάνει παιδιά καί ἐπειδή καί ὁ σύζυγος ἔχει κάνει κάποια παιδιά δεξιά καί ἀριστερά μέχρι νά μάθει... πῶς γεννιοῦνται τά παιδιά...)- οἱ ἐνδοφυλετικές σχέσεις, ἀλλά καί ἡ ἐννοια, καθ'ἑαυτή, τῆς ἀφρικανικῆς οικογενείας, φθάνουν στό «**ἀσύλληπτο**» γιά τόν Εϋρωπαϊκό νοῦ καί τό γνωστό οικογενειακό μοντέλο τῆς γηραιᾶς ἠπείρου .

(Ἐδῶ θέλω νά κάνω μιά ἀπαραίτητη διευκρίνιση: **Στήν γραφή αὐτή ἐπιχειρῶ νά προσδιορίσω τά προβλήματα πού καλεῖται νά ἀντιμετωπίσει τό Ἀποστολικό ἔργο καί δέν κάνω καμμιά κακόβουλη ἢ ἠθικιστική κριτική διότι κάθε τέτοια περιγραφή παραμένει σχεδόν πάντα σέ ἐξωτερικά χαρακτηριστικά ἐνῶ πίσω ἀπό αὐτές τίς ἐξωτερικές καί στεγνές περιγραφές μποροῦν νά κρύβονται ἀληθινές ἱστορίες ἀγάπης , θυσίας καί μοναδικῆς ἀνθρωπιᾶς πού ἴσως εἶναι ὄχι μόνο σπάνιες ἀλλά καί ἀγνωστες στόν ἐξελλισμένο δυτικό-ἀναθρεμμένο κόσμο μας... σ'αὐτόν ἄλλωστε τό τρόπο ζωῆς καί σ'αὐτήν τήν ἀποδοχή κάθε μορφῆς οἰκογενείας ὀφείλεται καί τό μηδενικό ποσοστό ἐκτρώσεων πού ἐπικρατεῖ ἀπ' ἄκρου σ' ἄκρον τῆς χῶρας πρᾶγμα πού θά ἐπιθυμοῦσαμε νά δοῦμε καί στίς, μέ δισχιστιετή χριστιανική παράδοση, ἀνεπτυγμένες χῶρες...πρᾶγμα πού ἀπό μόνο του ἀποδεικνύει τόν ἀφρικανικό κόσμο πολύ πιό ἀνθρώπινο ἀπό κάθε ἄλλον...).**

Τό νά μήν ἀνήκεις σέ καμιά φυλή εἶναι ἀπαραδέκτο ὅπως καί τό μήν σέβεσαι τίς παραδόσεις τῆς φυλῆς σου. Ἐξίσου ἀπαραδέκτο τό νά θέλεις νά δημιουργήσεις τήν δική σου οἰκογένεια χωρίς τίς ὑποχρεώσεις νά ἀνήκεις στήν μεγάλη οἰκογένεια-φυλή. Τά μέλη κάθε φυλῆς ἀλλά καί κάθε οικογενείας -(ἀκόμα καί μέλη μιᾶς φυλῆς σέ ἐσωτερική μετανάστευση)- συνέρχονται σέ μηνιαῖες τακτές συγκεντρώσεις καί σέ ἔκτακτες. Σ'αὐτές τίς συγκεντρώσεις γίνεται πολλές φορές γιά πρώτη φορά ἡ γνωριμία τῶν μελῶν τῶν διαφόρων οικογενειῶν καί ὑπάρχει πάντα ἡ συνεισφορά κάθε μέλους σέ ἕνα κοινό ταμεῖο μέ σκοπό νά βοηθοῦνται τά ἐμπερίστατα μέλη τῆς «**φυλῆς -οἰκογένειας**». Μέρος τῶν χρημάτων καλύπτει τά ἔξοδα τῶν συγκεντρώσεων καί ἕνα μέρος ἐπιστρέφεται στό τέλος τοῦ χρόνου στό κάθε μέλος πού συνεισφέρει. Ἔτσι κάθε μέλος τῆς φυλῆς ἀκόμα καί οικονομικά καταλήγει νά ἐξαρτᾶται ἀπό τήν «**φυλή-οἰκογένεια**». Τά παιδιά τῶν ἐπιμέρους οικογενειῶν κατά κύριο λόγο ἀνήκουν στήν φυλή καί ὄχι στούς φυσικούς γονεῖς τους τούς ὁποίους τίς περισσότερες φορές δέν γνωρίζουν γιά τούς λόγους πού προαναφέραμε ἢ καί ἂν ἀκόμα γνωρίζουν δέν παίζουν καθοριστικό ρόλο. Ἡ σύναξη τῶν ἀρχηγῶν ἢ τῶν γερόντων θά ἀποφασίσει ποιά νεαρά μέλη θά ὑποστηριχθοῦν οικονομικά γιά νά σπουδάσουν. Ἔτσι ὅσοι σπουδάσουν καί κατόπιν σταδιοδρομήσουν εἶναι διά βίου ὑπόχρεοι στήν μεγάλη «**φυλή-οἰκογένεια**» πού τούς ἀνέδειξε. Αὐτή εἶναι καί μιά πρώτη ἐξήγηση πού μπορεῖ νά δωθεῖ στίς περιπτώσεις διαφθορᾶς καί διαπλοκῆς ὑψηλά ἱσταμένων προσώπων κάθε κατηγορίας. Πίσω ἀπό κάθε ἐπιτυχημένο ἐπαγγελματία , πολιτικό, νομικό, στρατιωτικό κ.λ.π. βρίσκεται πάντα μιά ὀλόκληρη φυλή πού μέ τόν τρόπο της

ἀπαιτεῖ τὴν ἀποπληρωμὴν μὲν κάθε τρόπο τῶν ὧσων παρεῖχε καὶ ὄχι μόνον, μέχρι τὴν ἐπιτυχία αὐτοῦ πού ὑποστήριξε ἀπὸ παιδί. Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ γιὰ πολλοὺς ἄλλους βέβαια, στὴν ἀξιολογικὴ κλίμακα κάθε Ἀφρικανοῦ τὴν πρώτη θέση καταλαμβάνει «**ἡ φυλὴ**» καὶ μετὰ ὅτιδήποτε ἄλλο, πρᾶγμα πού ἀποτελεῖ καὶ τὴν πρώτη καὶ βασικὴ σύγκρουση μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀκόμα, μὲ τίς βασικὲς ἀρχές κάθε πολιτικοῦ-διοικητικοῦ συστήματος πού ἔχει μεταφυτευθεῖ ἢ ἀντιγραφεῖ ἀπὸ τὴν πολιτικὴ γκάμμα τῶν εὐρωπαϊκῶν πολιτικῶν καὶ διοικητικῶν συστημάτων.

Ἀνάμεσα σ'αὐτὰ τὰ προβλήματα θὰ πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ τίς ἐσωτερικὲς διαφορὲς τῶν διαφόρων φυλῶν πρᾶγμα πού ἔχει σάν ἀποτέλεσμα καὶ τὴν δημιουργία **«φυλετικῶν ἐνοριῶν»** σέ κάθε ὁμολογία, πρόβλημα πολὺ αἰσθητὸ στὰ μεγάλα ἀστικά κέντρα. Γιὰ νὰ καταλάβουμε καλύτερα τὸ πρόβλημα θὰ ἀναφέρω τὸ ἑξῆς: Στὶς μεγάλες πόλεις, λόγῳ τῆς ἐσωτερικῆς μεταναστεύσεως ὑπάρχει πλέον, μιά πληθώρα φυλῶν. Ἐπειδὴ οἱ φυλές αὐτές σπανίως μονιάζουν μεταξύ τους ἄς εἶναι τῆς αὐτῆς χριστιανικῆς ὁμολογίας οἱ ὑπεύθυνοι αὐτῶν τῶν ὁμολογιῶν γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὸ θέμα, δημιούργησαν διαφορετικὲς ἐνορίες γιὰ κάθε φυλὴ! Ἔτσι π.χ. στὴν Ντουάλα –(μιά πόλη τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων)– ὑπάρχουν ἐνορίες Λουθηρανῶν, Πρεσβυτεριανῶν, Βαπτιστῶν κ.λ.π. ἄλλες γιὰ τὴν φυλὴ Ντουάλα, ἄλλες γιὰ τὴν φυλὴ Μπασά, ἄλλες γιὰ τὴν φυλὴ Μπουλού κ.λ.π. Τὴν ἴδια στρατηγικὴ ἔχει ἀκολουθήσει καὶ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ ἐκκλησία. Πρᾶγμα πού καὶ πάλι καταδεικνύει τὴν προχειρότητα τῶν λύσεων στό βασικὸ πρόβλημα τῆς ὑπερβάσεως –(διὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ)– τῶν ἐνδοφυλετικῶν διαφορῶν στόν Ἀφρικανικὸ χῶρο. Δέν θὰ πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγει καὶ τὸ γεγονός ὅτι καὶ οἱ ἱερεῖς μας προέρχονται ἀπὸ αὐτόν τόν χῶρο, ἀπὸ τίς ἴδιες φυλές, φέρουν τίς ἴδιες παραδόσεις καὶ νοοτροπίες καὶ πολὺ σπανίως θὰ ἔχουν τὴν δύναμη τῆς πίστεως καὶ τὴν θεολογικὴ κατάρτιση νὰ ἀντισταθοῦν φανερά στα μέρη τῶν παραδόσεων τους πού ἐμπεριέχουν ἀσύμβατες μὲ τὸ Εὐαγγέλιο προσταγές. Δυστυχῶς καὶ οἱ ἱερεῖς μας παρ' ὅλη τὴν ἐκκλησιαστικὴ κατάρτιση πού μπορεῖ νὰ τοὺς δωθεῖ ἀπὸ κάποια Θεολογικὰ Σεμινάρια πρό καὶ μετὰ τῆς χειροτονίας οὐδέποτε θὰ πάψουν νὰ ἀνήκουν στὶς φυλές τους –(μὲ ὅτι αὐτὸ συνεπάγεται)– οὐδέποτε ἢ σχέση τους μὲ τὸν ἐπίσκοπο δέν θὰ γίνῃ ἰσχυροτέρα τῆς σχέσεώς τους μὲ τὸν ἀρχηγὸ τῆς φυλῆς τους καὶ τοὺς ὁμοφύλους τους καὶ πολὺ δύσκολα θὰ χειριστοῦν τὰ θέματα πού ἔρχονται σέ σύγκρουση μὲ τίς παραδόσεις τους...γιὰ τὰ ὁποῖα θὰ προφασιστοῦν τὴν περίφημη **«πολυπλοκότητα»** τῆς Ἀφρικανικῆς κουλτοῦρας... ἄσχετα ἂν πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ θέματα δέν ἐντάσσονται στὰ θέματα κουλτοῦρας... Ἔτσι δέν εἶναι σπάνια καὶ τὰ φαινόμενα ὅπου, ὅταν πιεστοῦν ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπό τους νὰ πάρουν κάποια ξεκάθαρη θέση ἐναντι τέτοιων θεμάτων, νὰ στραφοῦν ἐναντίον τοῦ Ἐπισκόπου... Τὰ προβλήματα αὐτὰ τὰ ἀντιμετωπίζουν ὅλες οἱ Χριστιανικὲς ὁμολογίες στὴν Ἀφρική, ἀπλῶς ἢ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία λόγῳ καὶ τοῦ περιορισμένου ἀριθμοῦ τῶν ἐργατῶν τῆς καὶ τῶν πιστῶν τῆς ὅταν συμβεῖ μιά τέτοια ἀντιπαράθεσις οὐσιαστικὰ δέχεται ἕνα πλήγμα διότι κάθε τί τὸ ἔχει καταφέρει μὲ πολὺ κόπο καὶ τῆς εἶναι πολὺτιμο. Ἔτσι ἢ θὰ ἀναγκαστεῖ νὰ ἐλλιχθεῖ καὶ νὰ κλείσει τὰ μάτια τῆς, ἢ νὰ ἀποχωριστῇ ἕνα τμῆμα τῆς μὲ ὅλες τίς συνέπειες ἑνός, χωρισμοῦ-ἀποχωρισμοῦ-σχίσματος...

Τὸ 2007 βρισκόμουν, ἐκπρόσωπος τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου τοῦ Β', σέ ἕνα συνέδριο στὴν Ρώμη τῆς Κοινότητος Sant' Egidio – (κίνημα Λαϊκῶν στό πλευρὸ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας πού ἔχει κατακτήσει –μὲ τὸν τρόπο πού λειτουργεῖ– τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς μεγαλύτερης μερίδας τῶν πιστῶν τῆς προαναφερομένης ἐκκλησίας). Στὸ συνέδριο αὐτὸ συμμετεῖχαν πάνω ἀπὸ 140 ἐπίσκοποι ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμον φίλοι τῆς Κοινότητος τοῦ Sant' Egidio στὴν πλειοψηφία Ρωμαιοκαθολικοί. Τόσο οἱ ὁμιλίες, ὅσο, καὶ τὰ διαλέμματα τῶν συνεδριάσεων εἶχαν μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ πολλοὺς λόγους καὶ γιὰ τὸν πῖο σημαντικὸ ὅτι, ἦταν λόγοι καὶ διάλογοι σκληρῆς ποιμαντικῆς αὐτοκριτικῆς.

Θὰ μεταφέρω μιά φράση ἀπὸ τὴν εἰσήγηση τοῦ Καθηγητοῦ Andrea Ricardi ἠγετικῆς καὶ πρωταγωνιστικῆς φυσιογνωμίας τοῦ Λαϊκοῦ αὐτοῦ Κινήματος... **«...Μεταφέραμε στὴν**

Άφρική έναν κουρασμένο και άτονο Χριστιανισμό σκοπίμως,... για να μπορούμε να τον ελέγχουμε και να μην μᾶς δημιουργεί προβλήματα...και τό κάναμε χωρίς να πολυασχοληθοῦμε μέ τό, τί εἶναι πραγματικά ἡ Άφρική...». Θεωρῶ ὅτι αὐτή και μόνο ἡ φρᾶση εἶναι ὄχι μόνον ἐνδιαφέρουσα ἀλλά καθοριστική για ὅποιονδήποτε λόγο μας περί Άφρικής και Ἱεραποστολικῦ ἔργου.

Σέ ἕνα ἀπό τά διαλείμματα μέ πλησίασε ἕνας καλοκάγαθος Ρωμαιοκαθολικός Ἐπίσκοπος ἀπό τήν Λατινική Ἀμερική ἀπρωτάτης εὐρωπαϊκῆς καταγωγῆς, πιάσαμε συζήτηση και θέλησε να μέ πειράξει λέγοντάς μου : **«Ἄ ... εἴσαστε ἀπό τήν Ἑλλάδα και σίγουρα θά μοῦ πείτε πόσο υπερήφανος εἴσαστε πού εἴχατε προγόνους τούς μεγάλους φιλοσόφους και ὅτι και ὄλοι οἱ Ἑλληνες ἔχουν μέσα τους κάτι ἀπό τούς μεγάλους φιλοσόφους...».** Κατάλαβα ἀμέσως ὅτι, ὁ ἄνθρωπος πρέπει να εἶχε ἐπαφή μέ μετανάστες Ἑλληνες στήν Λατινική Ἀμερική και προφανῶς εἶχε ἀκούσει ὅτι μπορούσε ποτέ να φανταστεῖ και να μην φανταστεῖ, χῶρια ἄν εἶχε κάνει τό σφάλμα να τούς ἀποκαλύψει και τήν καταγωγή του...

Τοῦ ἐξήγησα ὅτι, και βέβαια εἶμαι υπερήφανος για τούς προγόνους μου και τήν καταγωγή μου ἀλλά δυστυχῶς ἐμεῖς οἱ ἐπίγονοι αὐτῶν τῶν προγόνων κάνουμε τό πᾶν σήμερα για να μην τούς μοιάζουμε σε τίποτα... Ἐτσι γνωριστήκαμε και κάναμε διάφορες συζητήσεις ... σε κάποια ἀπό αὐτές μοῦ εἶπε: **«... σε ὄλη τήν Λατινική Ἀμερική ὑπάρχει μεγάλο ἐκκλησιαστικό πρόβλημα ... πρίν φθάσει ἡ Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία προηγήθησαν στήν Ἱεραποστολή, οἱ Προτεστάντες... χωρίς συστηματική κατήχηση και ἔρευνα βάπτισαν ἑκατομμύρια... « ἀρκεῖ να πιστεύετε και ἔχετε σωθεῖ...», αὐτό ἦταν τό σύνθημά τους... και ὄλοι οἱ ἰθαγενεῖς τό τίμησαν και τό τιμοῦν μέχρι σήμερα... ἦλθε μετά ἡ Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία ἀρχισε να διδάσκει κατήχηση να προτρέπει σε ἔργα ἀγάπης ..., στήν συμμετοχή στην λειτουργική ζωῆ ... συνάντησε μιά μεγάλη ἀπάθεια ἀπό τήν συντριπτική πλειοψηφία... ἔγιναν ἀπό Προτεστάντες, Ρωμαιοκαθολικοί ἀλλά τούς ἔμεινε μέσα τους τό ...«και μόνο να πιστεύεις ἀρκεῖ...» και ἔτσι μόνο πιστεύουν... και στόν Χριστό,... τίποτα ἄλλο..., κρατᾶνε τίς παγανιστικές τους συνήθειες ..., τίς ἀνακατεύουν μέ τόν Χριστιανισμό ..., ζητοῦν πάντα τήν εὐλογία τοῦ Ἱερέα των ἀλλά... τίποτε ἄλλο παραπέρα,... ἀπέχουν κάθε συνάξεως και κάθε χριστιανικῆς δράσεως... ἀλλά πιστεύουν..., ὅταν ἐπισκέπτεται ὁ ἀργηγός τῆς Ἐκκλησίας μας τίς χῶρες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς γίνεται κάτι τό ἀφάνταστο ἀπό τίς ἐκδηλώσεις τοῦ κόσμου ... μόλις φύγει χάνονται ὄλα αὐτά... και ἀπομένουμε ἐλάχιστοι στίς ἐκκλησίες μας...»**

Νομίζω πῶς τά λόγια αὐτά σκιαγραφοῦν –(ἄν δέν ἀνατέμνουν μέ τόν πιό λακωνικό τρόπο)– τήν ἔσωτέρα δυσκολία τοῦ Ἀποστολικῦ ἔργου στήν ἐπαφή του μέ τήν πραγματικότητα τῆς Άφρικής και τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς.

Θά ἀναφέρω και ἕνα τρίτο περιστατικό... Βρισκόμουν προσκεκλημένος σε μιά ἐκδήλωση στό Yaoundé ἐκεῖ συνήντησα ἕνα ὑψηλόβαθμο στέλεχος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας... χαιρετηθήκαμε και θεώρησα σκόπιμο να τόν συγχαρῶ για τήν δημιουργία δύο νέων Ρωμαιοκαθολικῶν ἐπισκοπῶν μιά στόν Βορρᾶ και μιά στόν Νότο –(σημειωτέον ὅτι ἡ μιά δημιουργήθηκε για να ἀνακόψει τήν πορεία μας στό Β. Καμερούν)– μέ εὐχαρίστησε και μοῦ ἐκμυστηρεύτηκε ὅτι, ἀμφιβάλλει για τήν ἐπιτυχία τῶν δύο νέων ἐπισκοπῶν,... στήν μιά οἱ σκληρές συνθήκες τοῦ Β. Καμερούν,... στήν ἄλλη ἡ παρουσία 100 και πλέον προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν στό ἴδιο χῶρο και ἡ συνήθεια τῶν Καμερουνέζων να εἶναι ταυτόχρονα μέλη τριῶν – τεσσάρων ὁμολογιῶν... Δέν σχολίασα τίποτα μόνο εὐχήθηκα καλό κουράγιο.... ἀλλά μέ ἐξέπληξαν τά ἀκόλουθα λόγια τοῦ συνομιλητοῦ μου... **«Σεβασμιώτατε γιατί δέν κάνετε και ἐσεῖς μιά ἐκκλησία στήν συγκεκριμένη περιοχή;...»** .(σ.σ. τοῦ Νότου). **«Μά δέν ἔχουμε Ὁρθοδόξους στήν περιοχή αὐτή... ἐξᾴλλου δέν θά ἤθελα να δημιουργήσω προβλήματα στόν νέο Ἐπίσκοπο οὔτε να ξεκινήσει μεταξύ μας μιά πολεμική...»**... ἀπήντησα... **«Ἦχι μή σκέπτεσθε ἔτσι... ἔχετε σάν Ἐκκλησία μιά**

δυναμική και ένα λειτουργικό πλοῦτο πού έντυπωσιάζει τόν κόσμο ἐδῶ... εἶναι καλύτερα νά ὑπάρχετε και ἐσεῖς σ' αὐτήν τήν περιοχή διότι μόνοι μας δέν μπορούμε νά ὑποστηρίξουμε τήν ἀλήθεια τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας πού πολεμοῦν μέ φανατισμό ὅλες αὐτές οἱ ὁμολογίες-(μιᾶς και πιστεύουν στήν ἀόρατη Ἐκκλησία)-...προτιμοῦμε τήν παρουσία σας ἀπό ὅποιονδήποτε ἄλλον... καλύτερα νά γίνουν ὅλος ὁ κόσμος Ὁρθόδοξοι παρά νά ὑπάρχει αὐτό τό κομφούζιο τῶν προτεσταντῶν πού μόνο ἀπώλεια και προβλήματα μπορεί νά κυφορήσει γιά τό μέλλον αὐτῆς τῆς χώρας...»...

Πιστεύω ὅτι, τά προαναφερόμενα παραδείγματα και οἱ ἐπισημάνσεις-διαπιστώσεις παρουσιάζουν πολύ παραστατικά και σέ βάθος τά ιδιαίτερα προβλήματα τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου τοῦλάχιστον στήν φιλόξενη χώρα τοῦ Καμερούν... κρατῶ πάντα στον νοῦ μου τά λόγια τοῦ π. Κοσμᾶ τοῦ Γρηγοριάτη πού πάντα συμβούλευε: «ὁ Ἱεραπόστολος πρέπει νά μελετᾶ συνεχῶς τίς ἐμπειρίες ἱεραποστολῶν πού προηγήθησαν στόν χῶρο ἀκόμα και ἄλλων ὁμολογιῶν ... νά μελετᾶ τά λάθη τους γιά νά ἀποφύγει ἔτσι νά ἐπαναλάβει λάθη τοῦ παρελθόντος...».

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή στό Καμερούν ἐόρτασε ἐφέτος -(1959-2009)- τά πενήντα της χρόνια... ἀλλά ὁ χῶρος μέσα στον ὁποῖο προσπαθεῖ νά μεταγγίσει τόν Σωτηριῶδη Λόγο τοῦ Θεοῦ βρίσκεται ἀπό Ἐκκλησιαστικῆς πλευρᾶς ...στό 139 μ.χ. και τά προβλήματα πού βρίσκει μπροστά της εἶναι σχεδόν τά ἴδια προβλήματα πού ἀντιμετώπιζε ἡ Ἐκκλησία τό 139 μ.χ. ...

Χρειάζεται νά καταλάβουμε ὅτι δέν εἶναι δυνατόν ὅλα αὐτά τά προβλήματα νά ἀντιμετωπιστοῦν ἀπό ἕναν μόνο ἱεραπόστολο πού μιά ζωή ὀλόκληρη δέν θά τοῦ φθάσει νά καταγράψει τόν κόσμο στόν ὁποῖο προσπαθεῖ νά μεταδώσει τό Εὐαγγέλιο γιά νά βρεῖ πιθανές λύσεις και κοινή γλῶσσα ἐπικοινωνίας...

Ὁ Συγκρητισμός σήμερα στόν Ἀφρικανικό χῶρο ἀλλά, ὅπως φαίνεται και παντοῦ ὅπου ὑπάρχει Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή, εἶναι μιά **Δαμόκλειος σπάθη** πού αἰωρεῖται πάνω ἀπό κάθε κατηχητική προσπάθεια μας, χρειάζεται μέγας και συντονισμένος ἀγῶνας γιά νά διαφυλάξουμε κάθε μικρό ἢ μέγας βήμα πού ἔχουμε κάνει και τοῦτο ἀπαιτεῖ πολύ προσευχή, ρεαλισμό, γενναιότητα και συνεχή ἐπαγρύπνηση...

Ἀπαιτεῖ ὅμως και συνεχεῖς μελέτες και ἀναθεωρήσεις τῶν ὅσων νομίζουμε ὅτι γνωρίζουμε γιά τήν Ἀφρική και τόν κόσμο πού διακονοῦμε...

Δέν εἶναι δυνατόν μέσα σέ ἕνα τέτοιο περιβάλλον νά ἐπαναπαυόμαστε στίς δάφνες τῶν ἀριθμῶν τῶν νεοφῶτων πού ἐβαπτίσσαμε...ἢ τῶν ὅσων εὐεργετήσαμε... Δέν εἶναι δυνατόν νά ζοῦμε σέ ἕνα φανταστικό Ἱεραποστολικό χῶρο ἔργων και κατασκευῶν... ἢ ἀκόμα και φιλανθρωπίας... αὐτά εἶναι μέσα, τρόποι νά προχωρήσουμε...δέν εἶναι αὐτοσκοπός...

Εἶναι καιρός νά κατανοήσουμε ἐπίσης ὅτι, τό Ἀποστολικό ἔργο δέν εἶναι μιά ἀπλή ὑπόθεση κάποιων πού τούς ἀρέσει κάπως, νά ζοῦν «**βίον πλάνητα**» και περιπετειῶδη στήν Ἀφρική... Χρειάζεται τήν συντονισμένη προσπάθεια ὅλων μας.... ἄν θεωροῦμε βέβαια ὅτι, ἡ διδασκαλία τῆς πίστεώς μας δηλαδή, τά περί «**ἐκκλησίας**» και «**σώματος Χριστοῦ**» εἶναι ἀλήθεια και τρόπος ζωῆς και ὄχι ἀπαραίτητες γνώσεις και θεωρίες...γιά νά ἐφουσηχάζουμε στήν «**πληρότητα**» τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἀδρανείας...και τήν «**ἐξάσκηση τῆς ἄλογης σιωπῆς**»... κατά τόν Ἅγιο Ἰωάννη τόν Σιναΐτη..

ὁ Καμερούν Γρηγόριος